न्हिले बछि

ख्वये बछि

रेनराजेन

ख्वये बछि न्हिले बछि

(गजल मुना)

रेनराजेन

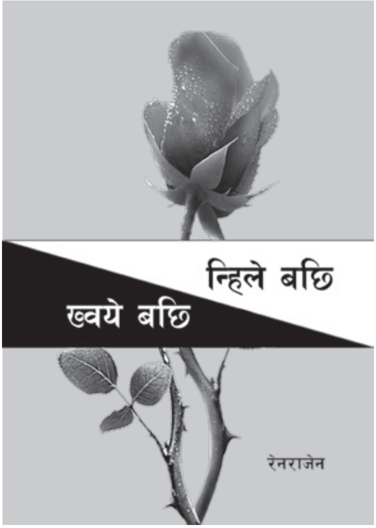

ख्वये बछि न्हिले बछि

(KHWAYE BACHHI NHILE BACHHI)

पिकाकः – राजेन्द्र श्रेष्ठ

हामाः – च्वमियाके

पिथनाः – नेसं. ११४३, विसं.२०८१, ईसं. २०२४

– ५०० पाः

मूः – १००/– (सछि तका)

ISBN: 978-9937-1-6861-8

जिगु छ्त्वाःचा खँ

थ्वयाँ न्ह्यवः नेसं ११२४ स "स्याः नुगःया लसय्" धका न्हापांगु गजल मुना पिथनागु खः। उगु गजल मुनाय् दुथ्याःगु २५ पु गजल दुवालाः समिक्षा यानादीम्ह मदुम्ह भाजु माणिकलाल श्रेष्ठयात थुगु गजल मुना पिथनाच्वनागु इलस दुनुगलं निसें लुमंका श्रद्धाया स्वां देछाना च्वना।

पद्य साहित्य गजल जुयेत म्ह्वतिं स्वंगू शर्त वा अनुशासन माः। हरेक मिश्रा छगू इकाइ जुइ अलें उगु मिश्राया दथुइ स्वापु दयेमा धइगु मदु। गजल मुनाया समिक्षा यासें माणिकलाल श्रेष्ठजुं धैदीगु थन लुमंका च्वना - उर्दू भाय्या नांजाःम्ह कवि मिर्जा गालिबया कथं गजलया मूतत्व धैगु नुगः ज्वनेफुगु शैली, हिसिदुगु प्रतिक व दुग्यंगु भाव खः। थुगु सफुति थ्व तत्वत दुथ्याकेत फको कुतः यानागु दु। मेगु त्वःफिके मज्यूगु खँ, गजलय् क्लिष्ट वा जतिल खँग्वः मछ्यसे साधारण खँग्वः अलें खँपू छ्यला दुग्यंक खँ तयेगु हे गजलया बिशेषता धाइ। तर थ्व सफुतिइ थुथ्याःगु गजलत थ्व विशेषतां गुलि जाः क्वछियेगु ज्या ब्वनामिपिन्त जिम्माय त्वताच्वना। थ्वयां न्ह्यवः थें थुगु सफूतिइ दुथ्याःगु गजलत ब्वना सवाः गथे च्वं अलें थुकिइ मचामगाःगु, लिपा लिपाया कुतय् जिं बिचाः मयासें मगाःगु खँत छुछु दु धका क्यनादीत इनाप दु।

गजल बिधा ब्वने ब्यलय् गुलि न्ह्यइपू थुकियात लसय् चिना हाले बलय् नं उलिहं हे बाँलाइ। थ्व गुण साहित्यया छुंछुं विधाय् जक हे दइ। सायद थ्वहे गुणं याना जुइफु पुलांगु पुस्ता दुने ला गजल लोकप्रिय जुयाच्वंगु हे खत धाःसा थौंकन्हय् वयाः न्हूपुस्ता नं गजल प्रति न्हियान्हिथं आकर्षित जुयाच्वंगु दु। थ्व गजलया बांलाःगु पक्ष खः। आसा याये, थुगु सफुतिइ दुथ्याःगु गजलयात नं न्हूगु पुस्तां थःगु मतिना क्यनी धैगु भलसा कइच्वना।

सुभाय्

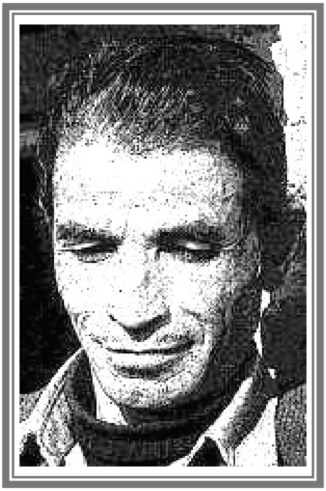

द्वहलपा

मत्यवं मदुम्ह अबुया लुमन्तिइ

मत्यवं मदुम्ह अबु, लुमंलुमं ख्वइच्वना ।
म्हगसय् नं मवः जिगु, वइला धका स्वइच्वना ॥

जि ख्वया, मां ख्वल, ख्वल तता, किजापिं ।
द्यंम्हं अबु दनिला धका, ख्वख्वं ख्वाः स्वइच्वना ॥

छाय् ख्वया, छिपिं धका, न्ववाना हइला धाधां ।
त्वःपुइकल अबुया ख्वाः, नुगः क्वतेला स्वइच्वना ॥

नुगः हिकुहिकु लंका, ख्वइच्वंपिं किजा, तता ।
स्वःस्वः ख्वबि हायेका, मां ख्वःगु स्वइच्वना ॥

ख्वयेमते धाये मफु, ख्व धका नं गथे धाये ।
ख्वःसलं छेँ हे दुत, ख्वबि हुहुं स्वइच्वना ॥

गजल धलः

गथे म्वायेगु छ बिना खः १
फुक्कं बिया द्वपं २
तिबः जितः छंगु मदु ३
छैँखा नापं दुत थौं ४
ख्वबि हायेके ब्यूगु मखु ५
न्ह्युन्ह्यु बिदा काल छं ६
म्हगस च्याका स्व ७
न्ह्याबलें न्ह्याबलें ख्युँथाय् ८
पुलांगु खँ लुमंका ९
स्वले दैवया धर्म १०
वनेगु बानि जुल पासा ११
मचायेका ध्वं लाये सः १२
दकलय् साः ताल प्रिय १३
जीवनरथ घ्वानाच्वना १४
खाःबाकू, नं थी खनी १५
दुखं हे जीवन हने १६
मिखा गनं थ्यने फइ १७
थ्यने हे ल्वःमंका च्वना १८
थौंया प्याखं स्वइच्वना १९
म्हगसय् नं ख्वइगु जुल २०
बसन्तय् नं ह्वये मफु २१
हाकनं लनी धका २२
जितः जक पाः याना २३
छाय् थ्व नुगः स्यंगु खः २४
मतिनाया छैँय् जि २५
वल धाःसा छ वः थें २६
मय्जु छम्ह ल्वः वना २७

छु नशां कल रे २८
म्हगसय् नं वल २९
छ्ंगु सः थ्वयेवं ३०
स्वस्वं ब्याक्क व्हइगु ३१
मन पापी जुल ३२
छाय् हायेका च्वना ३३
नुगःछेँया लुखाय् ३४
त्वनांला त्वंत्वं मगाः ३५
नुगःया थ्व सल्चाय् ३६
वया सुलिं मय्जु ३७
लुना दिसँ अय्लाः ३८
सलिंचाय् अय्लाः प्वंकीम्ह ३९
गन ग्वारातुल जिं मस्यू ४०
ह्वने सयेकेमाः ४१
दुहाँवल छ सः यिबा ४२
छ्ंगु पचिना जक ४३
न्ह्या धाःगु खः ४४
यग्गु धाःसां ज्यू जितः ४५

१

ल्वःमंके धाधां लुमंसे वइगु, गयाःगु थ्व मतिना खः ।
छंगु किपालु त्वःतुगु मखु, गथे म्वायेगु छ बिना खः ॥

गुलिखे जि तापाक्क वने, थः थम्हंतु ग्यास्सें ।
उलिहे छ, छंगु नस्वाः, वइ जि नाप सतिना खः ॥

म्हगस धका ल्वःमंकेगु, क्वःति कुतः याये तर ।
छंगु किपाः लुमना वइ, स्वस्वं नुगः मछिना खः ॥

नुगः कुचा कुचा थलाः, ख्वबि मिखा जायेका ।
म्वायेगु जक गथे थन, छंगु घाः लहिना खः ??

उखेंथुखें स्वस्व थाय्, बाः वइच्वन ख्वबि जक ।
पलाः छियेगु जक गथे, दुःख नाप पचिना खः ॥

(())

ल्वःमंके धाधां लुमंसे वइगु, गयाःगु खः मतिना खः॥
छंगु किपालुं ल्वःतुगु मखु, गथे म्वायेगु छविना खः॥ ॥

गुलिखे जि तापाक्क वने, थःथम्हंतुं ग्यास्सें ॥
उलिहे छ, छंगु नस्वाः, वइ जि नाप सतिना खः ॥ ॥

म्हगस धका ल्वःमंकेगु, क्वःति कुतः याये तर ॥
छंगु किपाः लुमना वइ, स्वस्वं नुगः मछिना खः ॥ ॥

नुगः कुचा कुचा थलाः, ख्वबि मिखा जायेका तयाः ॥
म्वायेगु जक गथे थन, छंगु घाः लहिना खः ॥ ॥

उखेंथुखें स्वस्व थाय्, बाः वइच्वन ख्वबि जक ॥
पलाः छियेगु जक गथे, दुःख नाप पचिना खः ॥ ॥

२

याकःचा जि गथे स्वाये, स्यना ब्यु रे न्हापं ।
भ्फासँ अलें त्वःताः बरु, फुक्कं बिया द्वपं ॥

ल्वःमंकि ला धाल छं, ल्वःमंकेत थाकु धका ।
जिन्दगी थ्व फुइगु जुल, छंगु लुमंति नापं ॥

छ बिना स्वायेगु मती, ख्यालय् नं मवः जितः ।
याकःचा स्वाये फइगु खःसा, छाय् वल ज्वी नापं ॥

भिंतुना दु यक्व यक्व, ह्वइच्व सदां स्वां थें ।
न्हिले फयेमा न्ह्याबलें, नुगलय् कयेका तुपं ॥

(())

याकःचा जि गथ स्वाय, स्यना ब्यु ने न्हापं ॥
मासँ ञलँ ल्वःगाः वन् रुक्कं विया द्वपं ॥॥

ल्वःमंकि ला धाल छं ल्वःमंकग थाकु धका ॥
जिन्दगी थ्व रूइगु जल, छंगु लुमंगि पंपं ॥॥

छ विना स्वायगु मगी, ख्यालय् नं मवः ॥
याकःचा स्वाय रुइगु खःसा, छाय् वल ज्वी नापं ॥॥

रिंगुना दु यक्व यक्व, ह्वइच्व सदां स्वां थं ॥
न्हिल रुयमा न्ह्यावलँ, नुगलय् कयका गुपं ॥॥

३

जगत न्ह्यूसां जिके स्वयाः, सुइतं दोष जिगु मदु ।
दुःख थौं थुलिहे जक, तिबः जितः छंगु मदु ॥

छनाप हे म्वाये धका, जिवंकाःछि न्हिले धका ।
जिगु म्हगसं तक नं, मेगु स्वांमाः हंगु मदु ॥

ल्वःमंकि ला धाल छं, ल्वःमंकेगु गथे तर ।
द्यंसां दंसा छ हे जक, मेपिं सुं खंगु मदु ॥

छंगु नितिं कासा खइ, ल्वमंके नं फत ज्वी ।
रेनया थ्व मिखा धका, न्ह्यलय् नं गंगु मदु ॥

थःम्हं थः ल्वंमंकासां, पलाःपतिं छभ्माःपतिं ।
छगू जक हे क्षण थजु, छंत ल्वःमंगु मदु ॥

(())

ञगन ञ्चसां ञिकें स्वयाः, सूञ्नं दोष ञिगू मदू ॥
दूःख थौं थूलि ह्र ञक, निवः ञिनः छंगू मदू ॥ ॥

छ नाप ह्र म्वायें धका, ञिवंकाःछि न्हिलें धका ॥
ञिगू म्हगसं नक नं, मेंगू स्वांमाः ह्रंगू मदू ॥ ॥

ल्वःमंकि ला धाल छं, ल्वःमंकेंगू गथ्र नत्र ॥
द्यंसां दंसा छ ह्र ञक, मेंपिं सूं खंगू मदू ॥ ॥

छंगू निनिं कासा खञ्, ल्वमंकें नं फन ज्वी ॥
त्रेनया थ्व मिखा धका, न्ह्यलय् नं गंगू मदू ॥ ॥

थःम्हं थः ल्वःमंका सां, पलाःपनिं छमाःपनिं ॥
छगू ञक ह्र क्षण थञ, छंन ल्वःमंगू मदू ॥ ॥

8

मतिनाया किपाः दुगु, म्हगस हे गुत थौं ।
स्यंल्ह्वं याये धाधां हे, छैंखा नापं दुत थौं ॥

प्याना सिचुइ धका जि, मछाः मछाः ख्वया ।
ईई पंका म्हछिं थःगु, ख्वबिं हे लुत थौं ॥

छु कने छंत ग्वः, गथे जक जुल धाये ।
ख्वये जक धया नं, ख्वबि हे सुत थौं ॥

मतिनाया जः धैगु, लुमुस्से धाःगु न्यना ।
तर जितः गथेगथे, मतिनां हे पुत थौं ॥

याकःचा थः म्वायेगु, थाकु मजू तर ।
छ मदुगुलिं म्वायेगु, कुतः हे फुत थौं ॥

(())

मगिनाया किपाः दगू, क्ष्गस ह्र गून थौं ॥
स्यंक्ष्वं याय धाधां ह्र, छैंखा नापं दून थौं ॥॥

प्याना सिचूळ धका जि, मछाः मछाः ख्वया ॥
ळीळी पंका क्ष्छिं थःगू, ख्वविं ह्र लून थौं ॥॥

छू कनॆ छंन ग्वः, गथ जक जूल धाय ॥
ख्वय जक धया नं, ख्वबि ह्र सून थौं ॥॥

मगिनाया जः धेगू, लूमूस धागू ग्यना ॥
नत्र जिनः गथगथ, मगिनां ह्र पून थौं ॥॥

याकःचा थः म्वायगू, थाकू मजू नत्र ॥
छ मदूगूलिं म्वायगू, कूनः ह्र फून थौं ॥॥

५

मख्वये धयां छुयाये, मिखाय् ख्वबि द्यूगु मखु ।
नुगः हिकुहिकु लं, ख्वबि हायेके ब्यूगु मखु ॥

घाः खः स्याइगु जुल, स्यातं छु यायेगु ग्वः ।
नुगः हे पम्हूसां नं, स्यात धाये ज्यूगु मखु ॥

त्वःतावन उल्सांनिसें, म्वाना थें हे मच्वं दः ।
सिनाः नं छु हे जुइ, सुइगुं नुगलय् थ्यूगु मखु ॥

जिन्दगी थ्व गजाःगु, ख्वबिं च्वःगु म्ये जुल ।
हाले नं मछिन थन, महाले सः द्यूगु मखु ॥

मतिनास छ्यालिं काःम्ह, लँजुवाः थ्व रेनयात ।
नुगः छ्वयाः गुलि पुत, सुनां सुनांहे स्यूगु मखु ॥

(())

मख्वये धयां छुयाये, नुगः ख्वये द्यूगु मखु ॥
नुगः हिकुहिकु लं, ख्वबि हायेके ब्यूगु मखु ॥ ॥

घाः खः स्याइगु जुल, स्यातं छु यायेगु ग्वः ॥
नुगः हे पम्हूसां नं, स्यात धाये ज्यूगु मखु ॥ ॥

त्वःताः वन उल्सांनिसँ, म्वाना थें हे मच्वं दः ॥
सिनाः नं छु हे जुइ, सुइगुं नुगलय् थ्यूगु मखु ॥ ॥

जिन्दगी थ्व गजाःगु, ख्वबिं च्वःगु म्ये जुल ॥
हाले नं मछिन थन, महाले सः द्यूगु मखु ॥ ॥

मतिनास छ्यालिं काःम्ह, लँजुवाः थ्व रेनयात ॥
नुगः छ्वयाः गुलि पुत, सुनां सुनां हे स्यूगु मखु ॥ ॥

६

थुलिमछि लँ नापं वया:, त्व:तावने धाल छं ।
वनेमते नं गथे धाये, न्ह्युन्ह्युं बिदा काल छं ॥

ख्वयेमफु ख्वबि व:सां, न स्वां थें ह्वयेफत ।
स्यात धाये मफयेका हे, नुग: जिगु फाल छं ॥

म्वानाच्वने मा:गु दु, थ:थम्हं हेका जूसां ।
ख्वबि छं खंगु मखु, ख्व:स: नं मताल छं ॥

नापं गुलि ङ्हिला भ्री, नापं हे ख्वये नं धुन ।
थौं फुकं ल्व:मंकल, छुं छुं हे मचाल छं ॥

छंगु भरय् प्युप्युं रेन, फुकनाप बाइच्वना ।
आसय् ब्वयेका: थौं वया, मेम्हसित नाल छं ॥

(())

थुलिमछि लँ नापं वया: त्व:ता: वने धाल छं ॥
वनेमते नं गथे धाये न्ह्युन्ह्युं विदा काल छं ॥॥

ख्वये मफु ख्वबि व:सां, न स्वां थें ह्वये फत ॥
स्यात धाये मफयेका हे नुग: जिगु फाल छं ॥॥

म्वाना च्वने मा:गु दु, थ:थम्हं हेयेका: जूसां ॥
ख्वबि छं खंगु मखु, ख्व:स: नं मताल छं ॥॥

नापं गुलि ङ्हिला भी, नापं हे ख्वयेन धुन ॥
थौं फुकं ल्व:मंकल, छुं छुं हे मचाल छं ॥॥

छंगु भरय् प्युप्युं रेन, फुक नाप बाइच्वना ॥
आसय् ब्वयेका: थौं वया, मेम्हसित नाल छं ॥॥

𑑗

जिं थें छं नं छकः, नुगलय् स्याका स्व ।
ख्वख्वं थःगु जिन्दगीया, म्हगस च्याका स्व ॥

ख्वये मखुत धैगुला खः, यस्सें ख्वइपिं सु दु ?
न्हिले गुलि थाकु छकः, आसां द्याका स्व ॥

मतिनां ला छु हे गाइ, धेबां लुदनीम्ह छ ।
प्रेमया मू थुइ छकः, मिखा प्याका स्व ॥

(())

𑐖𑐶𑑄 𑐠𑐾𑑄 𑐕𑑄 𑐣𑑄 𑐕𑐎𑑅𑑍 𑐣𑐸𑐐𑐮𑐫𑑂 𑐳𑑂𑐫𑐵𑐎𑐵 𑐳𑑂𑐰 𑑋
𑐏𑑂𑐰𑐏𑑂𑐰𑑄 𑐠𑑅𑐐𑐸 𑐖𑐶𑐣𑑂𑐡𑐐𑐷𑐫𑐵𑑍 𑐩𑑂𑐴𑐐𑐳 𑐔𑑂𑐫𑐵𑐎𑐵 𑐳𑑂𑐰 𑑌

𑐏𑑂𑐰𑐫𑐾 𑐩𑐏𑐸𑐟 𑐢𑐿𑐐𑐸𑐮𑐵 𑐏𑑅𑑍 𑐫𑐳𑑂𑐳𑐾𑑄 𑐏𑑂𑐰𑐂𑐥𑐶𑑄 𑐳𑐸 𑐡𑐸 ?
𑐣𑑂𑐴𑐶𑐮𑐾 𑐐𑐸𑐮𑐶 𑐠𑐵𑐎𑐸 𑐕𑐎𑑅𑑍 𑐁𑐳𑐵𑑄 𑐡𑑂𑐫𑐵𑐎𑐵 𑐳𑑂𑐰 𑑌

𑐩𑐟𑐶𑐣𑐵𑑄 𑐮𑐵 𑐕𑐸 𑐴𑐾 𑐐𑐵𑐂𑑍 𑐢𑐾𑐧𑐵𑑄 𑐮𑐸𑐡𑐣𑐷𑐩𑑂𑐴 𑐕 𑑋
𑐥𑑂𑐬𑐾𑐩𑐫𑐵 𑐩𑐹 𑐠𑐸𑐂 𑐕𑐎𑑅𑑍 𑐩𑐶𑐏𑐵 𑐥𑑂𑐫𑐵𑐎𑐵 𑐳𑑂𑐰 𑑌

८

तिक्क मिनाः कं हाली, स्याःनुगःया कुंचाय् ।
निग्वः मिखां ख्वबि हाइ, न्ह्याबलें न्ह्याबलें ख्युँथाय् ॥

ब्यागलं स्वाये मयेल दैब, थुने यंकि दःनं ।
वहे निग्वः नुगः जिमिगु, छ्व्वः याना थुंथाय् ॥

थुभनं पापी जुयेमते रे, बाम्ह बाम्हं स्याना ।
दःनं यंकि हे दैब, जि यज्जुयात कुंथाय् ॥

स्वांफ्वःया छु महत्व जुल, नस्वाःहे नं मदयेका ।
छाये यंकि दःनं बिन्ति, जियोम्ह च्वनाच्वंथाय् ॥

(())

तिक्क मिनाः कं हाली, स्याःनुगःया कुंचाय् ॥
निग्वः मिखां ख्वबि हाइ, न्ह्याबलें न्ह्याबलें ख्युँथाय् ॥ ॥

ब्यागलं स्वाये मयेल दैब, थुने यंकि दःनं ॥
वहे निग्वः नुगः जिमिगु, छ्व्वः याना थुंथाय् ॥ ॥

थुभनं पापी जुयेमते रे, बाम्ह बाम्हं स्याना ॥
दःनं यंकि हे दैब, जि यज्जुयात कुंथाय् ॥ ॥

स्वांफ्वःया छु महत्व जुल, नस्वाःहे नं मदयेका ॥
छाये यंकि दःनं बिन्ति, जियोम्ह च्वनाच्वंथाय् ॥ ॥

९

ख्वयेमते अय् नुगः स्व, ख्वबि तिकिन्हंका ।
झसुकाः नं तयेमते स्व, पुलांगु खँ लुमंका ॥

बँय् वाःसा जिन्दगी, मुनेगु कुतः याये ।
ख्वबि मुने फइमखु, मिखां हायेकेधुंका ॥

छाय् ख्वया छंगु घाः, सुनां नं खनिमखु ।
हेला हे जक फय्गु जुइ, दुःखयात प्वंका ॥

नाइमखु ल्वहं धैगु, ख्वबि हे नं लुसां ।
उकिं ख्वबि त्वना जूसां, म्वाये सयेकि सुम्का ॥

(())

ख्वयेमते अय् नुगः स्व, ख्वबि तिकिन्हंका ॥
झसुकाः नं तयेमते स्व, पुलांगु खँ लुमंका ॥ ॥

बँय् वाःसा जिन्दगी, मुनेगु कुतः याये ॥
ख्वबि मुने फइमखु, मिखां हायेकेधुंका ॥ ॥

छाय् ख्वया छंगु घाः, सुनां नं खनिमखु ॥
हेला हे जक फय्गु जुइ, दुःखयात प्वंका ॥ ॥

नाइमखु ल्वहं धैगु, ख्वबि हे नं लुसां ॥
उकिं ख्वबि त्वना जूसां, म्वाये सयेकि सुम्का ॥ ॥

१०

जिन्दगी ला सुँपाय् जुल, ख्वयेगु जक कर्म ।
गुम्हेसियां न्हिलाः मफु, स्वले दैवया धर्म ॥

तगिमय् जिं छपला तया, गये हे मलानि ।
स्वाहाने हे त्वःधुल, स्वले दैवया धर्म ॥

खुसिनाप चुलाः ववं, बल्ल समुद्र ध्वदुल ।
लबू वया बगलय् तल, स्वले दैवया धर्म ॥

मामं मामं भ्वाथः जूसां, लुल छखा छैँ धयां ।
च्वने मलाःनि भुखाय् ब्वल, स्वले दैवया धर्म ॥

(())

𑐖𑐶𑐣𑑂𑐡𑐐𑐷 𑐮𑐵 𑐳𑐸𑑃𑐥𑐵𑐫𑑂 𑐖𑐸𑐮, 𑐏𑑂𑐰𑐫𑐾𑐐𑐸 𑐖𑐎 𑐎𑐬𑑂𑐩 𑑋
𑐐𑐸𑐩𑑂𑐴𑐾𑐳𑐶𑐫𑐵𑑄 𑐣𑑂𑐴𑐶𑐮𑐵𑑅 𑐩𑐦𑐸, 𑐳𑑂𑐰𑐮𑐾 𑐡𑐿𑐰𑐫𑐵 𑐢𑐬𑑂𑐩 𑑌

𑐟𑐐𑐶𑐩𑐫𑑂 𑐖𑐶𑑄 𑐕𑐥𑐮𑐵 𑐟𑐫𑐵, 𑐐𑐫𑐾 𑐴𑐾 𑐩𑐮𑐵𑐣𑐶 𑑋
𑐳𑑂𑐰𑐵𑐴𑐵𑐣𑐾 𑐴𑐾 𑐟𑑂𑐰𑑅𑐢𑐸𑐮, 𑐳𑑂𑐰𑐮𑐾 𑐡𑐿𑐰𑐫𑐵 𑐢𑐬𑑂𑐩 𑑌

𑐏𑐸𑐳𑐶𑐣𑐵𑐥 𑐔𑐸𑐮𑐵 𑐰𑐰𑑄, 𑐧𑐮𑑂𑐮 𑐳𑐩𑐸𑐡𑑂𑐬 𑐢𑑂𑐰𑐡𑐸𑐮 𑑋
𑐮𑐧𑐹 𑐰𑐫𑐵 𑐧𑐐𑐮𑐫𑑂 𑐟𑐮, 𑐳𑑂𑐰𑐮𑐾 𑐡𑐿𑐰𑐫𑐵 𑐢𑐬𑑂𑐩 𑑌

𑐩𑐵𑐩𑑄 𑐩𑐵𑐩𑑄 𑐨𑑂𑐰𑐵𑐠𑑅 𑐖𑐹𑐳𑐵𑑄, 𑐮𑐸𑐮 𑐕𑐏𑐵 𑐕𑐿𑑃 𑐢𑐫𑐵𑑄 𑑋
𑐔𑑂𑐰𑐣𑐾 𑐩𑐮𑐵𑑅𑐣𑐶 𑐨𑐸𑐏𑐵𑐫𑑂 𑐧𑑂𑐰𑐮, 𑐳𑑂𑐰𑐮𑐾 𑐡𑐿𑐰𑐫𑐵 𑐢𑐬𑑂𑐩 𑑌

११

त्वने मखुत आः धाधां हे, त्वनेगु बानि जुल पासा ।
त्वत्वं हे सुलिमय् नं, वनेगु बानि जुल पासा ॥

अय्लाः हे खः भलसा, मखुसा म्वायेगु गथे ?
पलख म्वायेगु आसय् थौं, त्वनेगु बानि जुल पासा ॥

अय्लाय् दुनाः च्वंतलेसां फुक्कं ल्वःमंथे जुइ ।
फुक्कं ल्वःमंके धाधां हे, त्वनेगु बानि जुल पासा ॥

अय्लाःया सुरय् जक, न्हिले फइगु जुल थौं ।
पलख न्हिलेगु ल्वःभं हे, त्वनेगु बानि जुल पासा ॥

(())

त्वने मखुत आः धाधां हे, त्वनेगु बानि जुल पासा ॥
त्वत्वं हे सुलिमय् नं, वनेगु बानि जुल पासा ॥ ॥

अय्लाः हे खः भलसा, मखुसा म्वायेगु गथे ?
पलख म्वायेगु आसय् थौं, त्वनेगु बानि जुल पासा ॥ ॥

अय्लाय् दुनाः च्वंतलेसां, फुक्कं ल्वःमंथे जुइ ॥
फुक्कं ल्वःमंके धाधां हे, त्वनेगु बानि जुल पासा ॥ ॥

अय्लाःया सुरय् जक, न्हिले फइगु जुल थौं ॥
पलख न्हिलेगु ल्वःभं हे, त्वनेगु बानि जुल पासा ॥ ॥

१२

बहे खः जि यःम्ह वं, नुगः बियाः, नुगः काये सः ।
रुपया न्हायकं क्यना वं, मचायेका ध्वं लाये सः ॥

मतिनाया लट्टाइलय्, बिश्वासया सुकां चिनाः ।
फसय् ब्वयेका भुतमालिं, हाकन सुका चाये सः ॥

वंवं थाय् किचः थें, जतिइ जक पासा वयाः ।
ख्युंलकि मसिइका हे, याकःचा त्वःताः बाये सः ॥

घ्यंसांदंसां लुचुलुचु, न्ह्याबलें मिखाय् वइम्ह वं ।
वहे मिखाय् ख्वबि वयेकाः, हाकनं खँ ल्हाये सः ॥

(())

वहे खः जि यःम्ह वं, नुगः बियाः नुगः काये सः ॥
रुपया न्हायकं क्यना वं, मचायेका ध्वं लाये सः ॥ ॥

मतिनाया लट्टाइलय्, विश्वासया सुकां चिना ॥
फसय् ब्वयेका भुतमालि थं, हाकनं सुका चाये सः ॥ ॥

वंवं थाय् किचः थं, जतिइ जक पासा वयाः ॥
ख्युंलकि मसिइका हे, याकःचा त्वःताः बाये सः ॥ ॥

घ्यंसांदंसां लुचुलुचु, न्ह्याबलें मिखाय् वइम्ह वं ॥
वहे मिखाय् ख्वबि वयेकाः, हाकनं खँ ल्हाये सः ॥ ॥

१३

छंगु लुमंका अय्लाः त्वना, तसकं साः ताल प्रिय ।
अय्लाःनापं ख्वबि त्वना, दकलय् साः ताल प्रिय ॥

सुभाय् दु न्है छन्त जिगु, अय्लाःसां ज्वंका वन ।
थ्वहे नं मदुगु खःसा, म्वानाया छु साल प्रिय ॥

त्वःतावने धुंका हाकनं, म्हगसय् वयाः हायेके मते ।
छं ज्वंकाः वंगु अय्लां, यक्व यक्व काल प्रिय ॥

ल्यं दुगु लुमन्तित, गन तये ग्व ? गुथाय् तये ?
भय्बीका जिगु मिखा, ख्वबिलखं जाल प्रिय ॥

(())

छंगु लुमंका अय्लाः त्वना, तसकं साः ताल प्रिय ॥
अय्लाःनापं ख्वबि त्वना, दकलय् साः ताल प्रिय ॥ ॥

सुभाय् दु न्है छन्त जिगु, अय्लाःसां ज्वंका वन ॥
थ्वहे नं मदुगु खःसा, म्वानाया छु साल प्रिय ॥ ॥

त्वःतावने धुंका हाकनं म्हगसय्, वयाः हायेके मते ॥
छं ज्वंकाः वंगु अय्लां, यक्व यक्व काल प्रिय ॥ ॥

ल्यं दुगु लुमन्तित गन, तये ग्व गुथाय् तये ॥
भय्बीका जिगु मिखा, ख्वबिलखं जाल प्रिय ॥ ॥

१४

थौं त्वना म्हिगः त्वना, त्वत्वं थौं स्वानाच्वना ।
अय्लाःया बलय् जक, जीवनरथ घ्वानाच्वना ॥

लँजुवाःया ख्वाःपतिं, क्वथीका स्वये छला धका ।
छनाप बाय् माःगु तमय्, दक्वनाप ल्वानाच्वना ॥

उखें वात थुखें वात, ख्वबि थ्व निग्वः मिखां ।
अय्लाः वः ख्वबिं जाःगु, पुखुलिइ क्वब्वानाच्वना ॥

त्वधुले धुंकुगु भ्गीगु थ्व नुगःया स्वापुयात ।
पुलांगु व लुमन्तिं, पर्का हाकनं स्वानाच्वना ॥

लपुँपतिं छ्गंगु पलाः, गुलि माले गनं मलू ।
द्वंकल ज्वी छंत धका, लँपुयात थ्वानाच्वना ॥

(())

थौं त्वना म्हिगः त्वना, त्वत्वं थौं स्वानाच्वना ॥
अय्लाःया बलय् जक, जीवनरथ घ्वानाच्वना ॥ ॥

लँजुवाःया ख्वाःपतिं, क्वथीका स्वये छला धका ॥
छनाप बाय् माःगु तमय्, दक्वनाप ल्वानाच्वना ॥ ॥

उखें वात थुखें वात, ख्वबि थ्व निग्वः मिखां ॥
अय्लाः वः ख्वबिं जाःगु, पुखुलिइ क्वब्वानाच्वना ॥ ॥

त्वधुले धुंकुगु भ्गीगु थ्व नुगःया स्वापुयात ॥
पुलांगु व लुमन्तिं, पर्का हाकनं स्वानाच्वना ॥ ॥

लपुँपतिं छ्गंगु पलाः, गुलि माले गनं मलू ॥
द्वंकल ज्वी छंत धका, लँपुयात थ्वानाच्वना ॥ ॥

१५

लकसया वाःफय् थें, मनूत नं हिली खनी ।
जः जक नं छुलात, खाःबाकू, नं थी खनी ॥

गुलि क्यातु नुगः जिगु, तिमिलां हे छ्वयेकल ।
विश्वासय् म्वाइपिन्त, थथे धोका ज्वी खनी ॥

थःम्ह हे भाःपिया, नुगलय् तुं फेय्तुइका ।
थौं वं हे नुगःचुइ, उफ् दुसुलं सुइ खनी ॥

धैतःगु न्यना तैगु , वाःफसय् वनेमज्यू ।
खँ मन्यंस् वना थौं, म्हछिं ध्याचः की खनी ॥

हिरा जुया नुगलय्, थिना च्वंम्ह मतिनामि ।
लुं सिया तःम्ह लात, दुनंला ली खनी ॥

(())

लकसया वाःफय् थें, मनूत नं हिली खनी ॥
जः जक नं छुलात, खाःबाकू, नं थी खनी ॥ ॥

गुलि क्यातु नुगः जिगु, तिमिलां हे छ्वयेकल ॥
विश्वासय् म्वाइपिन्त, थथे धोका ज्वी खनी ॥ ॥

थःम्ह हे भाःपिया, नुगलय् तुं फेय्तुइका ॥
थौं वं हे नुगःचुइ, उफ् दुसुलं सुइ खनी ॥ ॥

धैतःगु न्यना तैगु , वाःफसय् वनेमज्यू ॥
खँ मन्यंसं वना थौं, म्हछिं ध्याचः की खनी ॥ ॥

हिरा जुया नुगलय्, थिना च्वंम्ह मतिनामि ॥
लुं सिया तःम्ह लात, दुनंला ली खनी ॥ ॥

१६

सुइत जिं छु धाये ग्वः, सुइत जिं छु कने ?
दुःख जक हे म्वाना खःसा, दुखं हे जीवन हने ॥

गनं ला थ्यनी जुइ, लँपु थथ्याक्वथ्या सां ।
आज्जु हे नं मदुसां, थ्वहे लँपुं जि वने ॥

दुःख सुख सकसितं, दइगु नियम खः तर ।
जितः सुख मदैगुसा, दुःख हे थजु यने ॥

जि ला दुन तसकं दुन, सकलें न्हचिले फयेका ।
धाकुफय् वक्व पतिकं, थ्वहे छातिं पने ॥

(())

सुइत जिं छु धाये, सुइत जिं छु कने ?
दुःख जक हे म्वाना खःसा, दुखं हे जीवन हने ॥ ॥

गनं ला थ्यनी जुइ, लँपु थथ्याक्वथ्या सां ॥
आज्जु हे नं मदुसां, थ्वहे लँपुं जि वने ॥ ॥

दुःख सुख सकसितं, दइगु नियम खः तर ॥
जितः सुख मदैगुसा, दुःख हे थजु यने ॥ ॥

जिला दुन तसकं दुन, सकलें न्हचिले फयेमा ॥
धाकुफय् वक्व पतिकं, थ्वहे छातिं पने ॥ ॥

१७

दुःखया फुंगा तया, गबायुति हे द्यने फइ ।
न्ह्यःयात न्ह्यने तया, मिखा गनं थ्यने फइ ॥

व ख्वबी, व स्याःचाः, नुगः जायेका घाःपाः ।
तिसिना तःगु मिखायात, ख्वबी गनं क्यने फइ ॥

महाद्यःया जट्टा थें, नितुमतु न्यूगु स्वापु ।
दँ दँ थ्व पुलांगु, गनं अःपुका फेने फइ ॥

जिगु नामं स्वथना तःगु, व न्हायपं गुजित ।
लिकना वांन्छ्व न्हापं, अलें जितः न्यनेफइ ॥

(())

दुःखया फुंगा तया, गबायुति हे द्यने फइ ॥
न्ह्यःयात न्ह्यने तया, मिखा गनं थ्यने फइ ॥ ॥

व ख्वबी, व स्याःचाः, नुगः जायेका घाःपाः ॥
तिसिना तःगु मिखायात, ख्वबी गनं क्यने फइ ॥ ॥

महाद्यःया जट्टा थें, नितुमतु न्यूगु स्वापु ॥
दँ दँ थ्व पुलांगु, गनं अःपुका फेने फइ ॥ ॥

जिगु नामं स्वथना तःगु, व न्हायपं गुजित ॥
लिकना वांन्छ्व न्हापं, अलें जितः न्यने फइ ॥ ॥

१८

छंत ल्वःमंकेगु कुतलय्, द्यने हे ल्वःमंका च्वना ।
न्ह्यःवः थ्व मिखायात, थ्यने हे ल्वःमंका च्वना ॥

माकःचिया जाः थें, स्वत्तुमत्तु स्वःगु भीगु स्वापु ।
त्वाःथलेगु कुतलय, फ्यने हे ल्वःमंका च्वना ॥

थ्व नुगःया न्हूपुखू, जायेका ब्यूगु ख्वबि छं ।
छंत हे न्हिकेगु कुतलय्, क्यने हे ल्वःमंका च्वना ॥

सिचुगु छंगु किपा स्वस्वं थ्व मिखा पालुसे छाय् थें ।
दुबिना छंगु मतिनाय्, न्यने हे ल्वःमंका च्वना ॥

(())

छंत ल्वःमंकेगु कुतलय्, द्यने हे ल्वःमंका च्वना ॥
न्ह्यःवः थ्व मिखायात, थ्यने हे ल्वःमंका च्वना ॥ ॥

माकःचिया जाःथें, स्वत्तुमत्तु स्वःगु मीगु स्वापु ॥
त्वाःथलेगु कुतलय, फ्यने हे ल्वःमंका च्वना ॥ ॥

थ्व नुगःया न्हूपुखू, जायेका ब्यूगु ख्वबि छं॥
छंत हे न्हिकेगु कुतलय्, क्यने हे ल्वःमंका च्वना ॥ ॥

सिचुगु छंगु किपा स्वस्वं छाय् थें पालुसे मिखा॥
दुबिना छंगु मतिनाय्, न्यने हे ल्वःमंका च्वना ॥ ॥

१९

लुमन्तिया पतिइ थौं, म्हिगःया बाखँ च्वइच्वना ।
ख्वबि जाःगु मिखां छंगु, थौंया प्याखं स्वइच्वना ॥

मस्यू छंत ल्वमंकेत, छाय् थें थुलिइ थाकुगु ।
नुगः तछ्याना वंम्हेसित, लुमंका छाय् ख्वइच्वना ॥

वँय् हे जुल नुगः जिगु, छंगु प्रेमया लिच्वः खः ।
म्वाना धका सासः ल्हाना, जिन्दगी सितिं छ्वइच्वना ॥

ख्वबि जुया मिखां पिज्वइ नुगलय् च्वंगु लुमन्ति ।
वहे लुमन्ति कुने धका, नुगलय् तालं ग्वइच्वना ॥

(())

लुमन्तिया पतिइ थौं, म्हिगःया बाखँ च्वइच्वना ॥
ख्वबि जाःगु मिखां छंगु, थौंया प्याखं स्वइच्वना ॥ ॥

मस्यू छंत ल्वमंकेत, छाय् थें थुलिइ थाकुगु ॥
नुगः तछ्याना वंम्हेसित, लुमंका छाय् ख्वइच्वना ॥ ॥

वँय् हे जुल नुगः जिगु, छंगु प्रेमया लिच्वः खः ॥
म्वाना धका सासः ल्हाना, जिन्दगी सितिं छ्वइच्वना ॥ ॥

ख्वबि जुया मिखां पिज्वइ नुगलय् च्वंगु लुमन्ति ॥
वहे लुमन्ति कुने धका, नुगलय् तालं ग्वइच्वना ॥ ॥

२०

लुमन्ति नं गजाःगु थ्व, ङ्ह्याबलें हे वइगु जुल ।
जिगु थ्व निग्वः मिखा, म्हगसय् नं ख्वइगु जुल ॥

निम्हं जाना पिनागु व मतिनाया स्वांमाय् ।
भ्फीसं स्वइगु म्हगसया व स्वां हे मह्वइगु जुल ॥

हाकु सुपाचं किका तल, जि योम्ह मिलाः यात ।
चच्छि कःसिइ पियाच्वना, छभ्फाः नं मत्वइगु जुल ॥

ख्वबिइ बुलाः तःगु इताः, जुल रे जिगु मतिना ।
कुतः फुकं सितिं वन, गबलें नं मछ्वइगु जुल ॥

स्वापू त्वाःथलेगु कुतः, यसें यानागु गन खः ।
म्हिगःथें भ्फी नापं जुइत, छंत हे मल्वइगु जुल ॥

(())

लुमन्ति नं गजाःगु थ्व, ङ्ह्याबलें हे वइगु जुल ॥
जिगु थ्व निग्वः मिखा, म्हगसय् नं ख्वइगु जुल ॥ ॥

निम्हं जाना पिनागु व मतिनाया स्वांमाय् ॥
मीसं स्वइगु म्हगसया व स्वां हे मह्वइगु जुल ॥ ॥

हाकु सुपाचं किका तल, जि योम्ह मिलाः यात ॥
चच्छि कःसिइ पियाच्वना, छमाः नं मत्वइगु जुल ॥ ॥

ख्वबिइ बुलाः तःगु इताः, जुल रे जिगु मतिना ॥
कुतः फुकं सितिं वन, गबलें नं मछ्वइगु जुल ॥ ॥

स्वापू त्वाःथलेगु कुतः, यसें यानागु गन खः ॥
म्हिगःथें मी नापं जुइत, छंत हे मल्वइगु जुल ॥ ॥

२१

मेपिनि दुःखय्, ख्वइगु मिखा, थःगु दुःखय् ख्वये मफु ।
छु जुल थौं, गथे जुल स्वां, बसन्तय् नं ह्वये मफु ॥

सुपाँय् मदु, लकस यच्चु, नगू लुल सर्ग छपां ।
सुनां हे मस्यू, छाय् थें , जिम्ह मिलाः लुये मफु ॥

यज्जु छंगु मिखा भाय् थुइका जि वये धका
गुलित कुतः याना तर पलाः न्ह्याःसां वये मफु ॥

वा रे वा पियाच्वना, छ बिना ला याकःचा ।
पपु चाना त्वःतुम्ह व, झंगः थें ब्वये मफु ॥

मचायेका स्वाःगु स्वापू मचायेका हे त्वादल ।
बायावंगु लँपु झीगु, मफु जिं स्वये मफु ॥

(())

मेपिनि दुःखय्, ख्वइगु मिखा, थःगु दुःखय् ख्वये मफु ॥
छु जुल थौं, गथे जुल स्वां, बसन्तय् नं ह्वये मफु ॥॥

सुपाँय् मदु, लकस यच्चु, नगू लुल सर्ग छपां ॥
सुनां हे मस्यू, छाय् थें थौं, जिम्ह मिलाः लुये मफु ॥॥

यज्जु छंगु मिखा भाय् थुइका जि वये धका ॥
गुलित कुतः याना तर पलाः न्ह्याःसां वये मफु ॥॥

वा रे वा पियाच्वना , छ बिना ला याकःचा ॥
पपु चाना त्वःतुम्ह व, झंगः थें ब्वये मफु ॥॥

मचायेका स्वाःगु स्वापू मचायेका हे त्वादल ॥
बायावंगु लँपु झीगु, मफु जिं स्वये मफु ॥॥

२२

छंगु लुमन्तिया घाः, स्याः तर स्याःसां ।
ग्याः थ्व नुगः छाय् थें, हाकनं लनी धका ॥

वान्छ्वये मास्तेवः छंगु, लुमन्तिया किपाःत ।
ग्याः थ्व नुगः छाय् थें, हाकनं तनी धका ॥

हुँ धका ला धाये धुन, नुगइत खिपतं चिना ।
ग्याः थ्व नुगः छाय् थें, हाकनं वनी धका ॥

वये मखुत म्हगसय् नं, धकाः पाः ला फयेन ।
ग्याः थ्व नुगः छाय् थें, हाकनं पनी धका ॥

(())

छंगु लुमन्तिया घाः, स्याः तर स्याःसां ॥
ग्याः थ्व नुगः छाय् थें, हाकनं लनी धका ॥ ॥

वान्छ्वये मास्तेवः छंगु, लुमन्तिया किपाःत ॥
ग्याः थ्व नुगः छाय् थें, हाकनं तनी धका ॥ ॥

हुँ धका ला धाये धुन, नुगइत खिपतं चिना ॥
ग्याः थ नुगः छाय् थें, हाकनं वनी धका ॥ ॥

वये मखुत म्हगसय् नं, धकाः पाः ला फयेन ॥
ग्याः थ नुगः छाय् थें, हाकनं पनी धका ॥ ॥

२३

जि यःम्ह, जि यज्जु, थ्व नुगलय् घाः याना ।
गन वना छ गन वना, जितः जक पाः याना ॥

छं धाःगु जिं मथुल, थुईका छं कायेमफुत ।
आसे धाये मलाकं वन, हिरा नं खाः याना ॥

दोष जिगु मखु धका, धायेगु तकं ह्वताः मब्यू ।
कतःखँ न्यना वन, नुगः दबुलिइ गाः याना ॥

उलिमछि ताः हाकःगु, मतिनाया व स्वापू ।
गथू जुइका, स्वयेकल, माकःचिया जाः याना ॥

(())

जि यःम्ह, जि यज्जु, थ्व नुगलय् घाः याना ॥
गन वना छ गन वना, जितः जक पाः याना ॥ ॥

छं धाःगु जिं मथुल, थुईका छं कायेमफुत ॥
आसे धाये मलाकं वन, हिरा नं खाः याना ॥ ॥

दोष जिगु मखु धका, धायेगु तकं ह्वताः मब्यू ॥
कतःखँ न्यना वन, नुगः दबुलिइ गाः याना ॥ ॥

उलिमछि ताः हाकःगु, मतिनाया व स्वापू ॥
गथू जुइका, स्वयेकल, माकःचिया जाः याना ॥ ॥

२४

नुगलं हाकनं, लुमंकल, अहो छु जुइत्यंगु खः ।
वर्षौं लिपा, हाकनं थौं, छाय् थ्व नुगः स्यंगु खः ॥

मतिनाया, कासा म्हिताः, म्हाइपु छ्याइपिन्थाय् ।
मचायेका हे हाकनं स्वले, छाय् थ्व पलाः थ्यंगु खः ॥

मयेल धका सकल नाप ब्यागलं म्वानाच्वना ।
सर्गतय् थौं ब्वइच्वना, थ्व मन गथे क्यंगु खः ॥

(())

नुगलं हाकनं, लुमंकल, अहो छु जुइत्यंगु खः ॥
वर्षौं लिपा, हाकनं थौं, छाय् थ्व नुगः स्यंगु खः ॥ ॥

मतिनाया, कासा म्हिताः, म्हाइपु छ्याइपिन्थाय् ॥
मचायेका हे हाकनं स्वले, छाय् थ्व पलाः थ्यंगु खः ॥ ॥

मयेल धका सकल नाप ब्यागलं म्वानाच्वना ॥
सर्गतय् थौं ब्वइच्वना, थ्व मन गथे क्यंगु खः ॥ ॥

२५

वइला धका पियाच्वना छ वइगु लँय् जि ।
लुमंन्तिया धुलं गःगु मतिनाया छँय् जि ॥

चा वन, न्हि वन, छ मव वहे मवः ।
थौं तक पियाच्वना छंगु आसय् वँय् जि ॥

न त कुतुं वन अलें न त प्यपुने फत ।
स्वांया लोभय् च्वंच्वना तक्यना कँय् जि ॥

(())

वइला धका पियाच्वना छ वइगु लँय् जि ॥
लुमंन्तिया धुलं गःगु मतिनाया छँय् जि ॥॥

चा वन, न्हि वन, छ मव वहे मवः ॥
थौं तक पियाच्वना छंगु आसय् वँय् जि ॥॥

न त कुतुं वन, न त प्यपुने फत ॥
स्वांया लोभय् च्वंच्वना तक्यना कँय् जि ॥॥

२६

अय्लाःया सवाः बिना स्वां हे नं नवः थें ।
मृत्यु हे नं गुलिं बांलाइ वल धाःसा छ वः थें ॥

संसार हे महिता, थ जुइब्यु च्यूताः मदु ।
तइब्यूसा छंगु नुगलय्, जितः छं थवः थें ॥

खिउँगु क्वथा झिझ्कां दं, सासः हे नं थ कुँ ।
अय्लाः अलें छंगु लुमन्ति, पासा दुसा तवः थें ॥

(())

अय्लाःया सवाः बिना स्वां हे नं नवः थें ॥
मृत्यु हे नं गुलिं बांलाइ वल धाःसा छ वः थें ॥ ॥

संसार हे महिता, थ जुइब्यु च्यूताः मदु ॥
तइ ब्यूसा छंगु नुगलय्, जितः छं थवः थें ॥ ॥

खिउँगु क्वथा मिमां दं, सासः हे नं थ कुँ ॥
अय्लाः अलें छंगु लुमन्ति, पासा दुसा तवः थें ॥ ॥

२७

गुन्हिपुन्हीया सापारुं बोरय्१ जात्रा स्वः वना ।
जिंला सत्ते द्यःहे मखना मय्जु छम्ह ल्वः वना ॥

मिलाः थें थीगु ख्वाः हाकुस्से च्वंगु संथूचा ।
जिंला पासा द्यःयाकेनं वहे ल्यासे म्ह्वः वना ॥

मूसः अय्लां काःम्ह थें पलाः इपुंथिपुं जुल ।
मचायेका तीजक वय्कः लिक्क च्वं वना ॥

नुगः खँ प्वंके धका, धया थन स्व मय्जु ।
ज्वयेपियाः स्वल वं थःगु मतिना ब्वः वना ॥

(())

गृक्किपृक्कीया सापार्ं वोरय् ञात्रा स्वःवना ॥
ञिंला सत्ते द्यःहे मखना मय्ञु छक्क ल्वःवना ॥ ॥

मिलाः थें हे थीग् ख्वाः हाकुस हंग् संथूचा ॥
ञिंला पासा द्यःयाके नं वहे ल्यास म्ह्वःवना ॥ ॥

मूसः ञय्लां काःक्क थें पला इपूंथिपूं ञल ॥
मचायेका नीञक वयेकः लिक्क च्वंवना ॥ ॥

नूगः खँ प्वंके धका धया थन स्व मय्ञु ॥
ज्वयेपियाः स्वल वं थःगृ मतिना ब्वःवना ॥ ॥

१ बोर धैगु मध्यपुरथिमि नपाया छगू पुलांगु नेवाः वस्ती

२८

ल्यासे स्वस्वं न्यासि वना, भेतेय् दल रे ।
अथे नं हे मचाया जि, छु नशां कल रे ॥

न्यतलय् ती दुम्ह व राजमति हे धका ।
ल्यूल्यू वना सुलि पुयां ज्वयेपियाः स्वल रे ॥

तमय् हे उली बाँलाःम्ह न्ह्यूसा गथे च्वनी ।
तिमिला नं म्वाःल आः वहे मिसा यल रे ॥

पुन्हिंया व तिमिला सिबय् जाःगु रुपरंग ।
उगु ख्वालं पिज्वःगु जः नुगलय् खल रे ॥

(())

ज्यासयाग स्वस्वं ज्यासि वना, रुगय् दल रे ॥
अथ नं हे मचाया जि, छु नशां कल रे ॥॥

ग्यगलय् गी दुम्ह व राजमगि हे धका ॥
ल्यूल्यू वना सुलि पुयां ज्वयेपियाः स्वल रे ॥॥

गमय् हे उलि वाँलाःम्ह न्ह्यूसा गथ च्वनी ॥
गिमिला हे म्वाःल आः वहे मिसा यल रे ॥॥

पुन्हिंया व गिमिला सिवय् जाःगु रुपरंग ॥
उगु ख्वालं पिज्वःगु जः नुगलय् खल रे ॥॥

२९

नःलास्वां छ्यनय् छुना केलेहँ मिखां स्वल रे ।
वंवं थाय् वहे जक म्हगसय् नं वल रे ॥

मतिनाया पपु छुनाः संथूचा व संकाः ।
लुमन्तिया सर्गतय् नं बखुं जुयाः ब्वल रे ॥

हिसिं जाःगु ख्वालय् ह्याउँसिन्हः ल्वयेका ।
नुगःया थ्व क्यबचासं पलेस्वां थें ह्वल रे ॥

क्वलं बुयाः तिसां तियाः मिखाय् अजः उलाः ।
मतिनाया जालय् जितः कुनेगु ग्वसाः ग्वल रे ॥

मखं पहलं इरुथिरु जुयाः रेन धका ।
पलाःपतिं मिखा भासं जिगु नां च्वल रे ॥

(())

नःला स्वां छ्यनय् छुना केलेहँ मिखां स्वल रे ॥
वंवं थाय् वहे जक म्हगसय् नं वल रे ॥॥

मतिनाया पपु छुनाः संथूचा व संकाः ॥
लुमन्तिया सर्गतय् नं बखुं जुयाः ब्वल रे ॥॥

हिसिं जाःगु ख्वालय् ह्याउँसिन्हः ल्वयेकाः ॥
नुगःया थ्व क्यबचासं पलेस्वां थें ह्वल रे ॥॥

क्वलं बुयाः तिसां तियाः मिखाय् अजः उलाः ॥
मतिनाया जालय् जितः कुनेगु ग्वसाः ग्वल रे ॥॥

मखं पहलं इरुथिरु जुयाः रेन धका ॥
पलाःपतिं मिखा भासं जिगु नां च्वल रे ॥॥

३०

स्वले भम्वः छचाःखेरं, छंगु नस्वाः वयेवं ।
न्हाय्पं हे याउँसे च्वं छंगु सः थ्वयेवं ॥

पुन्हिंया जः धायेला हिरामोती खःला ।
कुं कुलां झलमल्ल यःम्ह छ वयेवं ॥

बाँलाःगुया उपमा मदु छंत बीत ल्वःगु ।
तिमिला हे मछालावं छंगु किपाः ब्वयेवं ॥

गुलि जक हिसिं जाःगु, ल्वःवंगु जोवन ।
दँदँया घाः हे लन पुलुक्क छं स्वयेवं ॥

(())

स्वलॅ रुम्वः छचाःखॅरं छंगु नस्वाः वयॅवं ॥
न्हाय्पं हॅ याउँसॅ च्वं छंगु सः थ्वयॅवं ॥॥

पुन्हिंया जः धायॅला हिरामोती खःला ॥
कुं कुलां झलमल्ल यःम्ह जक वयॅव ॥॥

बाँलाःगुया उपमा मदु छंत बीत ल्वःगु ॥
तिमिला हॅ मछालावं छंगु किपाः ब्वयॅवं ॥॥

हिसिं रुयॅगु वः मोहनिं जाःगु जोवन ॥
वर्षीया घाः हॅ लन पुलुक्क छं स्वयॅवं ॥॥

३१

लुमंलुमं मय्जुया ख्वाः अथें न्हिले वइगु ।
स्वां जुयाः आशाया मुखु स्वस्वं ब्याक्क व्हइगु ।

यचुस्से च्वं ख्वाः उगु उकिसं नं चकं नुगः ।
मात्र छंगु किचलं व मिलाःया नुगः छ्वइगु ॥

पलख वं छु न्ववात मन मुग्ध जुया ।
नुगःभंगः जि दुनेया लाय् कयाः ब्वइगु ॥

गुनकेरा स्वां खःला, पलेस्वांया हः धायेला ।
ग्वः जिंला छुंहे मखना छु नां छन्त ल्वइगु ॥

(())

लुमंलुमं मयुजुया ख्वाः अथें न्हिले वइगु ॥
स्वां जुयाः आशाया मुखु स्वस्वं ब्याक्क व्हइगु ॥ ॥

यचुस्से च्वंगु ख्वाः उगु उकिस नं चकं नुगः ॥
मात्र छंगु किचलं व मिलाःया नुगः छ्वइगु ॥ ॥

पलख वं छु न्ववात मन मुग्ध जुयाः ॥
नुगः भंगः जि दुनेया लाय् कयाः ब्वइगु ॥ ॥

गुनकेराः स्वां खःला पलेस्वांया हः धायेला ॥
ग्वः जिंला छुं हे मखना छु नां छन्त ल्वइगु ॥ ॥

३२

हिसिं जाःगु उगु ख्वाः बुलुहुँ जब उल ।
मछालापुसे च्वंका जिगु मन पापी जुल ॥

स्वये धका स्वइगु मखु मिखा जू वन ।
थःथम्हं हे चीमफयेका मन छंके पुल ॥

गुलि वल मधुमास गुलि स्वां ह्वल ।
छंगु हे जक नस्वालं जिगु नुगः खुल ॥

अजः उलाः बालाचिंगु उफ् केलेहेँ मिखा ।
उखेंथुखें ब्वयेकू खना थ्व मनद्यः धिकिचुल ॥

(())

हिसिं जाःगु उगु ख्वाः बुलुहुँ जब उल ॥
मछालापुसे च्वंका जिगु मन पापी जुल ॥ ॥

स्वये धका स्वइगु मखु मिखा जू वन ॥
थःथम्हं हे चीमफयेका मन छंके पुल ॥ ॥

गुलि वल मधुमास गुलि स्वां ह्वल ॥
छंगु हे जक नस्वालं जिगु नुगः खुल ॥ ॥

अजः उलाः बालाचिंगु उफ् केलेहेँ मिखा ॥
उखेंथुखें ब्वयेकू खना मनद्यः धिकिचुल ॥ ॥

३३

मछा: पहलं भ्यालं स्वया: नुगलय् मतिना स्वना ।
लुमन्ति जुया: म्हगस क्यना: छाय् हायेका च्वना ॥

निभा: जुया: दुहाँ वया: नुग:या तिकिभ्यालं ।
छाय् हाकनं बनेत्यना ब्याक्कं मतिना ज्वना ॥

जित: य:गु स्वानं छुना जिगु छैं क्वसं च्वना ।
पुलुक्क स्वया: मुसु न्हिला: तापाक्क छाय् वना ॥

हाकनं मदिक्क पला: छिना लिफ: लिफ: स्वया ।
जिला अथें जिल्ल जुल छंगु व भाव खना ॥

(())

मछा: पहलं भ्यालं स्वया: नुगलय् मतिना स्वना ॥
लुमन्ति जुया: म्हगस क्यना छाय् हायेका च्वना ॥॥

निभा: जुया: दुहाँ वया: नुग:या तिकिभ्यालं ॥
छाय् हाकनं बने त्यना ब्याक्कं मतिना ज्वना ॥॥

जित: य:गु स्वानं छुना जिगु छैं क्वसं च्वना ॥
पुलुक्क स्वया: मुसुं न्हिला: तापाक्क छाय् वना ॥॥

हाकनं मदिक्क पला: छिना लिफ: लिफ: स्वया ॥
जिला अथें जिल्ल जुल छंगु व भाव खना ॥॥

३४

खंसांनिसें लुचुलुचु वल छि मिखाय् ।
च्वनेमते नं गय् धाये नुगःछैंया लुखाय् ॥

छिगु नस्वाः पिज्वयेवं हे मन मुग्ध जुयाः ।
वने माःगु छथाय् जुइ पलाः न्ह्याइ छिथाय् ॥

छला मुखु ब्यंगु स्वां इलय् थ्वया छंत ।
ब्वयेला धैगु मनंतुना नुगःया थ्व क्वथाय् ॥

नापलाःगु मखु भ्नी भाग्यं चू लाःगु न्है ।
स्वां जुयाः ह्वनेला भ्नी मतिनाया सुकाय् ॥

(())

खँसांनिसँ लुचुलुचु वल छि थ्व मिखाय् ॥
च्वनेमते नं गय् धाये नुगःछैँया लुखाय् ॥॥

छिगु नस्वाः पिज्वयेवं हे मन मुग्ध जुयाः ॥
वने माःगु छथाय् जुइ पलाः न्ह्याइ छिथाय् ॥॥

छिला मुखु ब्यंगु स्वां इलय् थ्वया छंत ॥
ब्वयेला धैगु मनंतुना नुगःया थ्व क्वथाय् ॥॥

नापलाःगु मखु भ्नी भाग्यं चू लाःगु न्है ॥
स्वां जुयाः ह्वनेला भ्नी मतिनाया सुकाय् ॥॥

३५

अयेलाः धैगु थथेहे खः त्वंलिसे त्वंत्वं मगाः ।
भचाभचा धाधां पासा त्वनांला त्वंत्वं मगाः ॥

अय्लां काइ त्वनकि जक छंगु रुप स्वयेवं काल ।
पुलुक्क छकः छंगु ख्वाः स्वयांला स्वस्वं मगाः ॥

सुलिमय् वयेगु बानि मदु वयेधका वइगु नं मखु ।
ब्वनाः हल पासां छकः उल्सांनिसें ववं मगाः ॥

द्यने स्वायेका म्हगसय् ब्वयेकी अय्लां धाःगु न्यना ।
छकः ब्वयाः स्वइगु खः आःला जितः ब्वब्वं मगाः ॥

(())

अयेलाः धैगु थथेहे खः त्वंलिसे त्वंत्वं मगाः ॥
भचाभचा धाधां पासा त्वनांला त्वंत्वं मगाः ॥ ॥

अय्ला काइ त्वनकि जक छंगु रुप स्वयेवं काल ॥
पुलुक्क छकः छंगु ख्वाः स्वयांला स्वस्वं मगाः ॥ ॥

सुलिमय् वयेगु वानि मदु वयेधका वइगु नं मखु ॥
ब्वनाः हल पासां छकः उल्सांनिसें ववं मगाः ॥ ॥

द्यने स्वायेका म्हगसय् ब्वयेकी अय्लां धाःगु न्यना ॥
छकः ब्वयाः स्वइगु खः आःला जितः ब्वब्वं मगाः ॥ ॥

३६

पलख झासु लने दइला छिगु मिखाया फल्चाय् ।
मतिना छघुतु लुना दिइला नुगःया थ्व सल्चाय् ॥

चाः ह्युह्युं बहनी जुल त्यानुस्से च्वन पासा ।
बाय् दइला लँजुवाःयात छिगु मनया बल्चाय् ॥

छिगु ख्वाः थुली थी क्रिम पाउडर बुइम्वाः ।
अय्नं मखुसा मत बियेला मतिनाया पाल्चाय् ॥

मुखु ब्यंगु स्वां थें छिला सिक्क ल्वःवन ।
रुपया मुसः अय्लाः भचा लुना दिइला सल्चाय् ॥

(())

पलख झासु लने दइला छिगु मिखाया फल्चाय् ॥
मतिना छघुतु लुना दिइला नुगःया थ्व सल्चाय् ॥ ॥

चाः ह्युह्युं बहनी जुल त्यानुस्से च्वन पासा ॥
बाय् दइला लँजुवाःयात छिगु मनया बल्चाय् ॥ ॥

छिगु ख्वाः थुली थी क्रिम पाउडर बुइम्वाः ॥
अय्नं मखुसा मत बियेला मतिनाया पाल्चाय् ॥ ॥

मुखु ब्यंगु स्वां थें छिला सिक्क ल्वःवन ॥
रुपया मुसः अय्लाः भचा लुना दिइला सल्चाय् ॥ ॥

३७

अय्लाः भचा त्वने धका वया सुलिं मय्जु ।
ज्यूसा नापं च्वने धका वया सुलिं मय्जु ॥

मिसा बांलाः हिसि दु सिक्क ल्व छंत ।
पासापिन्सं धाःगु कनेत वया सुलिं मय्जु ॥

गुलि जक लिहाँ वने अय्लां नुगः छ्वयेका ।
थ्वहे लगनय् ह्वने धका वया सुलिं मय्जु ॥

वैंसं पियाच्वनी मखु अप्वः न्याकुं कायेमते ।
थौंला थापिं स्वने धका वया सुलिं मय्जु ॥

((()))

अय्लाः भचा त्वने धका वया सुलिं मय्जु ॥
ज्यूसा नापं च्वने धका वया सुलिं मय्जु ॥ ॥

मिसा बांलाः हिसि दु सिक्क ल्व छन्त ॥
पासापिन्सं धाःगु कने धका वया सुलिं मय्जु ॥ ॥

गुलि जक लिहाँ वने अय्लां नुगः छ्वयेका ॥
थ्वहे लगनय् ह्वने धका वया सुलिं मय्जु ॥ ॥

वैंसं पियाच्वनी मखु अप्वः न्याकुं कायेमते ॥
थौंला थापिं स्वने धका वया सुलिं मय्जु ॥ ॥

३८

अन्ति ज्वनाः भ्काःम्ह मय्जु लिफः छकः स्वयेला ।
खालि जुल सलि थन लुना दिसँ अय्लाः ॥

न्याकुं चाचां वन छिला लुफिं हाइ खंला ।
मछाःसा जि हे छिथाय् सलि ज्वनाः वयेला ॥

अन्ति जक दयां छुयाये छिनं न्ह्यःने दिसँ रे ।
अय्लाः सवाः वइला मय्जु मदय्का नं छ्वय्ला ॥

मुसःगु अय्लां कयाः थातय् मलाः पलाः ।
धात्थें हे न्ह्यइपुल पासा थौंयागु भ्वय्ला ॥

छिगु चला मिखाय् दुनाः, मन च्वापुकाः जुल ।
मतिइ वल रेनया थौं गजल छपु च्वयेला ॥

((३८))

अन्ति ज्वनाः भ्काःम्ह मय्जु लिफः छकः स्वयेला ॥
खालि जुल सलि थन लुना दिसँ अय्लाः ॥ ॥

न्याकुं चाचां वन छिला लुफिं हाइ खंला ॥
मछाःसा जि हे छिथाय् सलि ज्वनाः वयेला ॥ ॥

अन्ति जक दयां छुयाये छिनं न्ह्यःने दिसँ रे ॥
अय्लाः सवाः वइला मय्जु मदय्का नं छ्वय्ला ॥ ॥

मुसः अय्लां कयाः जिगु पलाः थातय् मलाः ॥
धात्थें न्ह्यइपुल थौंयागु पासा ल्याहाः ब्वय्ला ॥ ॥

छिगु चला मिखाय् दुनाः, मन च्वापुकाः जुल ॥
मतिइ वल रेनया थौं गजल छपु च्वयेला ॥ ॥

३९

जय जुयेमा सुलिं मय्जु, यत्तले धात्तले त्वंकीम्ह ।
सर्बय् लःल्हातले जूसां सलिंचाय् अय्लाः प्वंकीम्ह ॥

स्वक्वपतिं न्ह्यूख्वाः वः, हिसि दु, न्यासि चाः ।
बखुं ब्वःथें मिखा ब्वयेका अय्लाः सलि ज्वंकीम्ह ॥

अन्ति लिसें सलि अलें न्ह्यःने जि अय्लाः गुलु ।
न्ह्युन्ह्युं अय्लाः लुलुं म्हछि लुम्मुसे च्वंकीम्ह ॥

भपि भपि धाधां हेका धेधे चुइका त्वंकाली ।
प्यसलिया च्यासलि धका धन्य मय्जु द्वंकीम्ह ॥

भतिचा धाधां धिकिचुल मचायेका हे रेन थौं ।
अय्लाः त्वनेमज्यू धकाः सकसितं ब्वंकीम्ह ॥

(())

जय जुयेमा सुलिं मय्जु, यत्तले धात्तले त्वंकीम्ह ॥
सर्बय् लःल्हातले जूसां सलिंचाय् अय्लाः प्वंकीम्ह ॥ ॥

स्वक्वपतिं न्ह्यूख्वाः वः, हिसि दु, न्यासि चाः ॥
बखुं ब्वःथें मिखा ब्वयेका अय्लाः सलि ज्वंकीम्ह ॥ ॥

अन्ति लिसें सलि अलें न्ह्यःने जि अय्लाः गुलु ॥
न्ह्युन्ह्युं अय्लाः लुलुं म्हछि लुम्मुसे च्वंकीम्ह ॥ ॥

भपि भपि धाधां हेका धेधे चुइका त्वंकाली ॥
प्यसलिया च्यासलि धका धन्य मय्जु द्वंकीम्ह ॥ ॥

भतिचा धाधां धिकिचुल मचायेका हे रेन थौं ॥
अय्लाः त्वनेमज्यू धकाः सकसितं ब्वंकीम्ह ॥ ॥

80

भचाभचा धाधां त्वना, ग्वः सलि जुल जिं मस्यू ।
त्वनालि मचाल जिं, गन ग्वारातुल जिं मस्यू ॥

मुसुं न्हिला भपि धाइ, मय्‌ल गथे धायेगु ।
त्वत्वं छु जुल जितः, गन धिकिचुल जिं मस्यू ॥

न्हय्‌सलि च्यासलि जुतले स्यू धेवा पुलेमाःगु ।
गुलि जुल लिपाः धेबा सुनां पुल जिं मस्यू ॥

बानिला मखु सुलिमय् वनेगु, न त अय्‌लाः हे साःगु ।
ख्वाः स्वस्वं घुर्काच्वना सुनां छु थुल जिं मस्यू ॥

(())

भचाभचा धाधां त्वना ग्वः सलि जुल जिं मस्यू ॥
त्वनालि मचाल जिं गन ग्वारातुल जिं मस्यू ॥ ॥

मुसुं न्हिला भपि धाइ मयल गथे धायेगु ॥
त्वत्वं छु जुल जितः, गन धिकिचुल जिं मस्यू ॥ ॥

न्हय्‌सलि च्यासलि जुतले स्यू धेवा पुलेमाःगु ॥
गुलि जुल लिपाः, धेवा सुनां पुल जिं मस्यू ॥ ॥

बानीला मखु सुलिमय् वनेगु, न त अय्‌लाः हे साःगु ॥
ख्वाः स्वस्वं घुर्काच्वना सुनां छु थुल जिं मस्यू ॥ ॥

४१

अय्लाः नं वासः जुइफु, त्वने सय्केमाः ।
दुःख नं पासा जुइफु, ह्वने सयेकेमाः ॥

दुने फु लखं जाःगु, पुखुलिइ क्वब्वाये बलय् ।
वहे पुखुलिइ लँहँ बुइफु, च्वने सयेकेमाः ॥

अय्लाः थें मतिना मखु, धेबां दइगु चिज ।
सितिकं नं लायेफु वहे, फ्वने सयेकेमाः ॥

भराय् दंगु गुँ जूसां, मतिनाया संसार ।
तंसां आजुइ थ्यनेफु, वने सयेकेमाः ॥

जिन्दगी व तःजाः गु, न्यातपोल द्यःगः थें ।
तःभुखाचं दुनिमखु, ल्ह्वने सयेकेमाः ॥

(())

ञय्लाः नं वासः ज्ञूरू त्वन सयकमाः ॥
दूःख नं पासा ज्ञूरू, ह्वन सयकमाः ॥ ॥

दून रू लखं ञाःगू पुखूलिः क्वब्वाय वलय् ॥
वर पुखूलिः लँहँ वूरू, च्वन सयकमाः ॥ ॥

ञय्लाः थं मगिना मखू धवां दःगू चिञ ॥
सिगिकं नं लायरू वर, रूवन सयकमाः ॥ ॥

रुनाय् दंगू गुँ ञूसां, मगिनाया संसान ॥
गंसां ञाञः थ्यनरू, वन सयकमाः ॥ ॥

ञिन्दगी व गःञाः गू, न्यागपोल द्यःगः थं ॥
गःरूखाचं दूनिमखू, ल्ह्वन सयकमाः ॥ ॥

४२

जिगु ख्वाउँगु जिन्दगीइ जः बिया ।
याकः नुगलय् दुहाँवल छ सः बिया ॥

सुकुचिना न्हनेत्यंगु भरोसा यात ।
म्वाकाबिल छं प्रेमया लः बिया ॥

भराय्दंगु च्वापुगुँइ तंम्हेसित थौं ।
लँपु क्यन छं जितः नुगःबः बिया ॥

लुधना क्यन जिगु ख्वबी त्वना ।
सुख धाक्व ल्यत्तुल्यया दः बिया ॥

(())

ञिग् ख्वाउँग् ञिन्दगीॠ ञः विया ॥
याकः नूगलय् दूहाँवल वः विया ॥ ॥

सूकूचिना न्हनेत्यंग् रुरोसा यात ॥
म्वाकाविल छं प्रेमया लः विया ॥ ॥

रुराय्दंग् च्वापूगूँॠ तंम्हेसित थौं ॥
लँपू क्यन छं ञितः नूगःवः विया ॥ ॥

लूधना क्यन ञिग् ख्ववी त्वना ॥
सूख धाक्व ल्यत्तूल्यया दः विया ॥ ॥

४३

जिंला मेगु, छुं हे मखु, वहे मतिना जक ।
फ्वनागु खः, छुं हे मखु, छंगु पचिना जक ॥

छं जक गन, मन च्वं धका, जि स्यू बांलाक हे ।
मखं पहः, याइगु छं, छि हे मछिना जक ॥

यज्जु छंगु केलेहँ मिखां, धैच्वन स्व थथे ।
चच्छिचच्छि, द्यने हे मफु, छ हे लुमना जक ॥

ब्यागलं थजु, नुगः स्वाना, मतिनाया थ्व गामय् ।
ययेका स्व रे, थःजुइ धैगु, मखु सतिना जक ॥

(())

जिंला मेगु, छुं हे मखु, वहे मतिना जक ॥
फ्वनागु खः, छुं हे मखु, छंगु पचिना जक ॥ ॥

छं जक गन, मन च्वं धका, जिं स्यू बाँलाक हे ॥
मखं पहः, याइगु छं, छि हे मछिना जक ॥ ॥

यज्जु छंगु केलेहँ मिखां, धैच्वन स्व थथे ॥
चच्छि चच्छि, द्यने हे मफु, छ हे लुमना जक ॥ ॥

ब्यागलं थजु, नुगः स्वाना, मतिनाया थ्व गामय् ॥
ययेका स्व रे, थःजुइ धैगु, मखु सतिना जक ॥ ॥

४४

बाः वनाच्वंगु खुसिं, छु म्ये हाःगु खः ?
न्ह्यायेगु हे खः जिन्दगी, न्ह्या धाःगु खः ।

ल्यूल्यू न्ह्यःन्ह्यः जुइगु व, थःगु किचः थें ।
जिन्दगी व सफलता, थुलि हे पाःगु खः ॥

चुइकुलिसें बाँलाइगु, खुसिया व ल्वहँ ।
न्ह्यज्यायेत आत्मविश्वास, थुलि हे माःगु खः ॥

ख्युंगु जक खः तर, तिमिला अन हे दनि ।
औसि जुल उकिं हे छुं, किचः लाःगु खः ।

सर्गतय् स्व नौगःत, अल्याख थिनांच्वंगु ।
न्ह्यायेत तर जः बिइम्ह, तिमिला माःगु खः ॥

(())

वाः वनाच्वंगु खुसिं, छु म्ये हाःगु खः ?
न्ह्यायेगु हे खः जिन्दगी, न्ह्या धाःगु खः ॥

ल्यूल्यू न्ह्यःन्ह्यः जुइगु व, थःगु किचः थें ॥
जिन्दगी व सफलता, थुलि हे पाःगु खः ॥ ॥

चुइकुलिसें बाँलाइगु, खुसिया व ल्वहँ ॥
न्ह्यज्यायेत आत्मविश्वास, थुलि हे माःगु खः ॥ ॥

ख्युंगु जक खः तर, तिमिला अन हे दनि ॥
औसि जुल उकिं हे छुं, किचः लाःगु खः ॥

सर्गतय् स्व नौगःत अल्याख थिनांच्वंगु ॥
न्ह्यायेत तर जः बिइम्ह, तिमिला माःगु खः ॥ ॥

४५

याःसां ज्यू जितः ।
अय्लाःगुलु, थ्वंगुलु यग्गु धाःसां ज्यू जितः ॥

लिसा काकां त्वने धुन, यःम्हेसिया नामय् ।
पुलेमाःगु गुलि खः न्ह्याक्को काःसां ज्यू जितः ॥

छंगु मतिनाया क्यबय् ह्वये धुन आः ।
छ्यनय् छुइ मयःसा, द्यःइत छ्याःसां ज्यू जितः ॥

अय्लाः मखु, सवाः ला छंगु मिखाया खः ।
लिसा ला त्वहः जक, साःसां मसाःसां ज्यू जितः ॥

(())

𑐳𑐶𑑄𑐳𑐶𑑄 𑐢𑐵𑑅𑐎𑑂𑐎 𑐏𑑅𑐖𑐶𑑍 𑐖𑑂𑐫𑐵𑐐𑐸 𑐫𑐵𑑅𑐳𑐵𑑄 𑐖𑑂𑐫𑐹 𑐖𑐶𑐟𑑅 ॥
𑐀𑐫𑑂𑐮𑐵𑑅𑐐𑐸𑐮𑐸𑑍 𑐠𑑂𑐰𑑃𑐐𑐸𑐮𑐸 𑐫𑐐𑑂𑐐𑐸 𑐢𑐵𑑅𑐳𑐵𑑄 𑐖𑑂𑐫𑐹 𑐖𑐶𑐟𑑅 ॥ ॥

𑐮𑐶𑐳𑐵 𑐎𑐵𑐎𑐵𑑄 𑐟𑑂𑐰𑐣𑐾 𑐢𑐸𑐣𑑍 𑐫𑑅𑐩𑑂𑐴𑐾𑐳𑐶𑐫𑐵 𑐣𑐵𑐩𑐫𑑂 ॥
𑐥𑐸𑐮𑐾𑐩𑐵𑑅𑐐𑐸 𑐐𑐸𑐮𑐶 𑐏𑑅 𑐣𑑂𑐴𑑂𑐫𑐵𑐎𑑂𑐎𑑀 𑐎𑐵𑑅𑐳𑐵𑑄 𑐖𑑂𑐫𑐹 𑐖𑐶𑐟𑑅 ॥ ॥

𑐕𑑄𑐐𑐸 𑐩𑐟𑐶𑐣𑐵𑐫𑐵 𑐎𑑂𑐫𑐧𑐫𑑂 𑐴𑑂𑐰𑐫𑐾 𑐢𑐸𑐣 𑐁𑑅 ॥
𑐕𑑂𑐫𑐣𑐫𑑂 𑐕𑐸𑐂 𑐩𑐫𑑅𑐳𑐵𑑍 𑐡𑑂𑐫𑑅𑐂𑐟 𑐕𑑂𑐫𑐵𑑅𑐳𑐵𑑄 𑐖𑑂𑐫𑐹 𑐖𑐶𑐟𑑅 ॥ ॥

𑐀𑐫𑑂𑐮𑐵𑑅 𑐩𑐏𑐸𑑍 𑐳𑐰𑐵𑑅 𑐮𑐵 𑐕𑑄𑐐𑐸 𑐩𑐶𑐏𑐵𑐫𑐵 𑐏𑑅 ॥
𑐮𑐶𑐳𑐵 𑐮𑐵 𑐟𑑂𑐰𑐴𑑅 𑐖𑐎𑑍 𑐳𑐵𑑅𑐳𑐵𑑄 𑐩𑐳𑐵𑑅𑐳𑐵𑑄 𑐖𑑂𑐫𑐹 𑐖𑐶𑐟𑑅 ॥ ॥

च्वमिया म्हसिका

नां - रेनराजेन

थाय्बाय् - मथिनपा-५, थिमि,

इ-मेल - reinrajen@gmail.com

अनुभव - नेपाल लिपि (प्रचलित, भुजिंमोल व रञ्जना) या True Type फन्ट (कुमारी फन्ट, स्वनिगः फन्ट, बुद्ध फन्ट) निर्माण

- सम्पादनः **नेस्टार पृष्ठ** दँपौ, **मालेकुले** अनुसन्धानमूलक संग्रह, **थेम्मृङ** लय्पौ, **ब्वनामि** दँपौ, **सन्ध्यादृष्टि** न्हिपौ, **अन्जुली** स्वलापौ

पिदंगु सफू
- प्रचलित लिपिया वर्णमाला, लिपि
- ऐतिहासिक थिमि, इतिहास
- स्याःनुगःया लसय्, गजल मुना
- मध्यपुरथिमि बिस्काजात्रा, संस्कृति
- सरसफाइ प्रणाली र प्रविधिहरुको संग्रह, प्राविधिक
- मलचर्पी निर्माण निर्देशिका, प्राविधिक
- नेवाः भ्वय्ब्व (प्रकार र परिकार), संस्कृति
- सेप्टिक ट्यांक डिजाइन म्यानुवल, प्राविधिक
- लः ध्वगी मखु, चिनाखँ मुना
- सरल नेपाललिपि, लिपि

9 789937 168618